

Varttitaseen referenssiryhmän kokous 3/2020

Agenda

1. Kokouksen avaus
2. Säätosähkömarkkinan tiekartta
3. aFRR kapasiteettimarkkinan tilanne
4. Varttitaseen ajankohtaiskatsaus
5. Yksitasemallin ajankohtaiskatsaus
6. Muut asiat

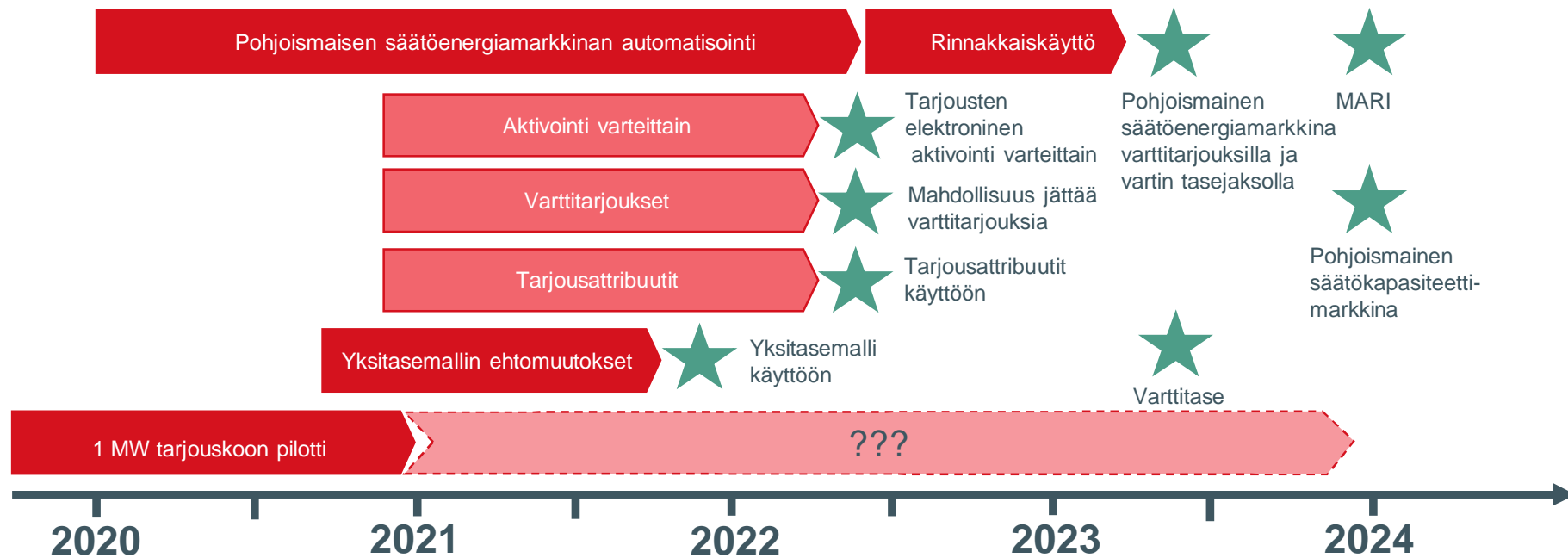

Säätösähkömarkkinoiden tiekartta ja säätötuotteen muutokset

FINGRID

Säätösähkömarkkinoiden tiekartta

Säätötarjousten muutokset (alustava)

	Nykyhetki	Rinnakkaiskäyttö Q2/2022	Varttitase Q2/2023	MARI-liityntä 2024
Aktivointiaika	15 min	Ei vielä määritetty	Ei vielä määritetty	12,5 min
Tilausaika		Ei vielä määritetty	Ei vielä määritetty	t - 7,5 min
Tarjouskoko	1/5/10 MW	1/5 MW	1/5 MW	1 MW
Max/min hinta	5000 €/ ei minimiä	Ei vielä määritetty	Ei vielä määritetty	+/- 99 999 €
Tarjousten resoluutio	1 h	1h/15 min	15 min	15 min
Marginaalihinta	1 h	1h (kallein/halvin 15 min)	15 min	15 min
Tarjousten jättöaika	t - 45	t - 45	t - 45	t - 25
Tarjousattribuutit	-	Attribuutit käytössä	Attribuutit käytössä	Attribuutit käytössä

Tarjousattribuutit, yhteiset

Bid attribute	Description	Implemented by
Minimum offered volume	This is in order to set a minimum volume to be activated even though the bid is divisible. For example bid of 50 MW but minimum volume to be activated is 10 MW.	Parallel operation (Q2-2022)
Indivisible Bids	Bids that have to be activated in its entirety. For example the AOF can't activate 10 of 20 MW in the offered bid, only 20 MW.	Parallel operation (Q2-2022)
Exclusive Bids	It will only be possible to activate one of the amounted volumes with its corresponding cost. For example start-up costs dictate that the first MW will cost 101 EUR (100 start-up, 1 variable cost). 2 MW will cost 51 EUR (100/2 + 1), 4 MW cost 26 (100/4 +1) etc.	Parallel operation (Q2-2022)
Multipart (Parent/child)*	Gives an opportunity to notify when the bid is subject to an increasing cost curve. For example, an indivisible parent bid of 100 EUR/ 10 MW, and divisible child bid 1: 20 MW 110 EUR, divisible child bid 2: 30 MW 120 EUR etc.	Parallel operation (Q2-2022)
Conditional Bids	If the bid is activated during the latest quarter, it's available/not available in the next. Used to automatically adjust bids in QH1 and/or QH2 as a result of the outcome of the clearing during QH0, even though GCT for QH1 or QH2 already have passed.	Parallel operation (Q2-2022)
Technical Linked Bids	For Direct Activation: If bids are directly activated in Q0, it can't be activated in Q1. Ramping and Scheduled activation: If the same resource has been activated for an upwards bid in Q0, it can't be activated downwards in Q1.	Parallel operation (Q2-2022)
Direct activation type	If bid is eligible for scheduled activation only or for both scheduled activation and direct activation.	Parallel operation (Q2-2022)

Tarjousattribuutit, kansallinen optio

Bid attribute	Description	Implemented by
Minimum duration	BSPs include information on the technical limitations regarding how short a bid can be activated. Minimum duration longer than 15 minutes is not compatible with the standard product and cannot be activated by the AOF.	National decision if and when to be implemented.
Maximum duration	BSPs include information on the technical limitations regarding how long a bid can be activated. This attribute is necessary to allow BSP to send in bids in advance so that they do not need to update bid if they are activated.	National decision if and when to be implemented.
Resting time	Closely linked to maximum duration. How long resting time does the BSP need between each activation? Very relevant for demand side BSPs	National decision if and when to be implemented.
Inclusive bids	If one bid is activated, another bid (f.ex a resource downstream) also needs to be activated.	National decision if and when to be implemented.
Locational information on bids	More detailed location on where the resources in the bid are situated	National decision if and when to be implemented.

A hand in a dark suit sleeve points towards a futuristic digital interface. The interface features various data visualizations: a bar chart with white bars on a blue background, a line graph with a blue line on a grid, a map of Europe, and a network diagram with white nodes and lines. The background is a deep blue with glowing green and white light effects.

Kiitos!

Fingrid Oyj

Läkkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

Fax. 030 395 5196

FINGRID

19.8.2020

Vesa Vänskä

aFRR kapasiteettimarkkina

FINGRID

ACER on antanut päätökset seuraavista aFRR kapasiteettimarkkinaa koskevista ehdotuksista

- Yhteiset harmonisoidut säännöt aFRR kapasiteetin hankinnalle ja vaihdolle Nordic LFC blokille
- Markkinaperusteinen rajasiirtokapasiteetin allokointi reservikapasiteetille Nordic kapasiteetinlaskenta-alueella
- Markkinaperusteisen rajasiirtokapasiteetin allokointimetodologian soveltaminen aFRR kapasiteettikaupankäynnille
- Poikkeuslupa olla myöntämättä reservintarjoajalle oikeutta siirtää kapasiteettivelvoitettaan toiselle reservintarjoajalle tarjousaluerajan yli

aFRR kapasiteettimarkkinan keskeiset säännöt

- **Markkinoiden sulkeutumisaika aamulla D-1 (7:00-10:00 CET)**
  - Tarkempi ajankohta määritetään myöhemmin, vaatii konsultoinnin
- **Marginaalihinnoittelu**
- **Minimitarjouskoko 1 MW**
- **Tarjousalueiden välisen rajasiirtokapasiteetin allokointi mahdollista aFRR kapasiteetille**
  - Verrataan Day ahead markkinoiden ennustettua hintaeroa ja saatujen aFRR kapasiteettitarjousten hintaeroa tarjousalueiden välillä → jos aFRR kapasiteettitarjousten hintaero suurempi kuin ennustettu DA markkinoiden hintaero, allokoidaan siirtokapasiteettia aFRR kaupankäynnille max. 10% siirtokapasiteetista. Jos jollakin alueella ei ole riittävästi tarjouksia alueen tarpeen kattamiseksi, voidaan siirtokapasiteettia varata maksimissaan 20%.

aFRR kapasiteettimarkkinan keskeiset säännöt

- Priorisoidaan DA markkina → käytetään dynaamista lisähintakomponenttia ennustettaessa DA markkinan hintaeroa. Markkinoiden alkuvaiheessa korotus 1-5 €.
- ACER:in päätös velvoittaa kantaverkkoyhtiötä tekemään uuden ehdotuksen lisähintakomponentin määrittämisestä 12 kk:n kuluessa
- Rajasiirtokapasiteettia voidaan allokoida reservikapasiteetille, kun siirtokapasiteetti on laskettu CACM:n mukaan kehitetyllä ja hyväksytyllä kapasiteetinlaskentamenetelmällä.
- Kantaverkkoyhtiöiden tulkinnan mukaan edellä mainittu ehto täyttyy, kun NTC ja Flow based rinnakkaisajo aloitetaan.

aFRR kapasiteettimarkkinoiden käyttöönotto

- Ennen markkinoiden käyttöönottoa kansalliset ehdot aFRR reservin toimittajille sekä tuntimarkkinasopimukset tulee uusia.
  - Uusista ehdoista järjestetään kuuleminen ennen niiden hyväksyttämistä, kuuleminen järjestetään syys-lokakuun aikana.
- Kantaverkkoyhtiöt ovat arvioineet päätöksen johdosta aiheutuvat lisäykset markkina-alustalle ja alustava arvio on että käyttöönotto on mahdollista Q2/2021 aikana.

Kiitos!

Fingrid Oyj

Läkkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

Fax. 030 395 5196

www.fingrid.fi

FINGRID

19.8.2020

Janne Heikka

Varttitaseen ajankohtais- katsaus

Varttitaseen referenssiryhmän kokous 3/2020

FINGRID

Varttitaseprojektin tilanne
Referenssiryhmän tulevaisuus
Poikkeuslupahakemus
Viestintä ja seurantaohjelma
Asetusmuutokset

Toimialasta koostuvat ryhmät ja niiden tavoitteet

12 kokousta

Varttitaseen referenssiryhmä

- Referenssiryhmän tehtävänä on tunnistaa varttitaseen vaikutukset toimialaan, etsiä ratkaisuja edesauttaakseen varttitaseen toteuttamista sekä toimia viestintäkanavana toimialan suuntaan.

4 kokousta

Energiamittaustyöryhmä

- Tarkastella energiamittausta suhteessa muihin hankkeihin/asioihin, esim. älyverkkotyö ja mittareiden roll-out
- Löytää yhteinen näkemys perusteluineen energiamittauksen vaiheittaiselle siirtymiselle 15 min resoluutioon
- Avata terminologiaa ja määrittelyitä siirtymän yksityiskohdista
- Lopputuloksena osa Suomen varttitaseen toteutussuunnitelmaa jota ehdotetaan kansalliseksi siirtymäsäädännöksi

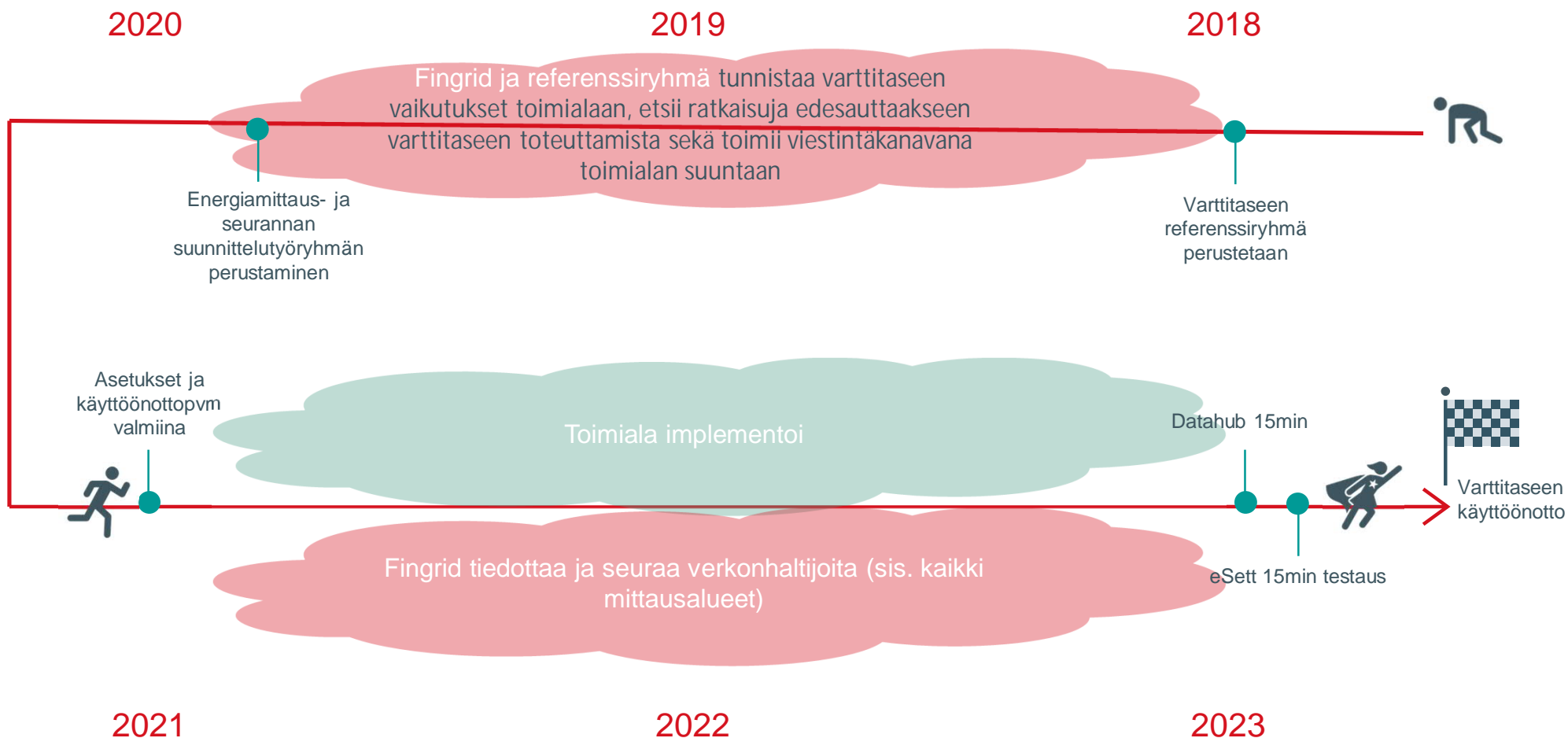
5 kokousta

Seurannan suunnittelutyöryhmä

- Varmistaa koko kansallisen toimialan valmius siirtyä varttitaseen tuomiin muutoksiin tiedottamalla ja seuraamalla toimialaa
- Lopputuloksena valmis viestintäsuunnitelma sekä seurantaohjelma

Varttitaseen tilanne

Varttitaseen referenssiryhmän tulevaisuus

- Kansallisessa varttitaseessa siirytään valmistautumisvaiheesta implementointiin
- Referenssiryhmän sitouttaminen pelkästään varttitaseeseen samalla laajuudella ei enää välttämätöntä
- Kansallisen referenssiryhmän laajuutta lisätään kattamaan tasehallintahankkeen sisältät alaprojektit
  - Reservimarkkinoihin liittyvät kehityshankkeet, yksitasemalli, varttitase... eri projektien väliset riippuvuudet
  - Kokoonpano (ET, Paikallisvoima, Elfi)

Muita ajankohtaisia (1/2)

- Poikkeuslupahakemus
  - Hakemus jätettiin EV:lle 5.6.2020
  - EV:n julkinen kuuleminen ollut auki 16.6 – 17.8
  - Ensimmäisiä päätöksiä odotettavissa viimeistään 5.12.2020, lopulliset päätökset toivon mukaan vuoden loppuun mennessä
- Seurantaohjelma (valmistuu Q3-Q4 2020, seurannan suunnittelutyöryhmän tuloksena)
  - Koskisi kaikkia mittausaluevastuullisia (Datahubiin kuuluvat jakeluverkkoyhtiöt sekä Datahubin ulkopuoliset mittausalueet)
  - Siirtymissuunnitelma 15 min mittaukseen
  - Nettipohjainen työkalu
- Viestintäsuunnitelma (valmistuu Q3-Q4 2020 , seurannan suunnittelutyöryhmän tuloksena)
  - Q1/2021 – Q2/2023, painotus alkuvuoteen 2021

Muita ajankohtaisia (2/2)

- Asetusmuutostyö meneillään, tavoitteena valmistua vuoden 2020 loppuun mennessä
  - Datahub
  - Yksitasemalli
  - Varttitase
    - Velvoite siirtymissuunnitelman tekemisestä mittausaluevastuullisille
    - Siirtymäsäädökset energiamittauksessa ja taseselvityksessä
- Pohjoismaisen tasehallintahankkeen NBM:n alle suunnitteilla pohjoismainen varttitaseprojekti

**Kysymyksiä?
Kiitos!**

19.8.2020

Maria

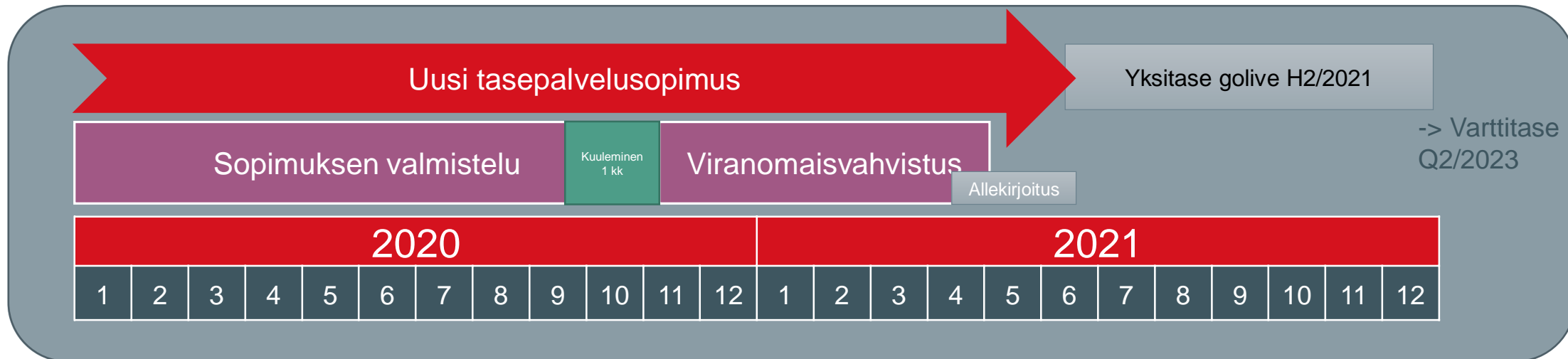
Yksitasemalli, tilannekatsaus

Varttitaseen referenssiryhmä

FINGRID

Yksitasemallin ja tasepalvelusopimuksen päivitetty tavoiteaikataulu

- Yksitasemallin käyttöönotto siirtynyt H2/2021, päivämäärä tarkentumassa lähiaikoina
- Tasepalvelusopimus kuultavaksi syys/lokakuussa ennen viranomaisvahvistukseen laittoa, päivitetään tarvittaessa

A person wearing a red helmet and a dark jacket is riding a bicycle away from the camera in a hallway. The hallway has a series of columns on the right side. The word "Kiitos" is written in white text on the left side of the image.

Kiitos

Muut asiat